

1.1 Beépítés, környezeti kapcsolatok

Az egykori Győri Műszaki Főiskola közel harminc éves épületeinek építészeti üzenete máig időszerű. Az akkor követett, végletekig átgondolt rendszerelvű struktúra bizonyította helytállóságát és nem utolsósorban méltóságteljes épített környezetet eredményezett. Biztosra vehető, hogy e mai napig egyedülálló együttes védelmet, bővítése esetén mértéktartó szakmai alázatot követel.

Mindezek mellett, az oktatási formák átalakulása, a hallgatói létszám jelentős növekedése az épületállomány használatának újragondolását, a funkcionális területek bővítését teszi szükségessé.

A jelenlegi épületek használata – a beépítés rendszere - nem mindenben egyezik meg az eredeti tervezői szándékkal;

- Az oktatási épület ötödik (nyugati) egysége nem épült meg. Ez az épületrész zömmel tartalmazta volna a jelenlegi program szerinti területeket.
- Nem épült meg a kollégiumi épület negyedik eleme.
- Az épületrészek elmaradásának nemcsak alapterületi vonatkozása van. Sérült – nem tudott teljessé válni az eredeti beépítési szándék.
- A közelmúltban megépült tornacsarnok elhelyezésében nem igazodott e koncepcióhoz.
- A Mosoni-Dunára tájolt kollégiumi épületek földszinti (korábban átnyitott) területe – a helyszükséglet miatt – beépült. Ez azonban (a beépítés építészeti értékelhetetlen minősége mellett) az egyetem belső kertjének teljes vizuális zárását eredményezte.
- A korábban oktatói szállónak szánt épület jelenleg adminisztrációs és könyvtár épületként üzemel. Az új szárny elkészülte után e területeket várhatóan a Jogi-, és Közgazdaságtudományi kar használja majd.

Fentiek tudatában jelen pályamunka kísérletet tesz az említett anomáliák részleges vagy teljes korrekciójára, és olyan átfogó rendezésre tesz javaslatot, mely a környezeti kapcsolatok várható változásával párhuzamosan hosszú távú fejlesztési lehetőséget kínál. A tervezett épület belső terei és külső kapcsolatai révén, az egyetemi ranghoz méltó, az igényeket minden tekintetben kielégítő, a jelenlegi struktúrába szervesen illeszkedő megoldást kínál. Hangsúlyozottan nem önálló épület, hanem egy meglévő – később továbbfejleszhető - rendszer új eleme.

A tervezett beépítés a két, törtvonalú épületsor végpontjait összekötve, közvetlen belső kapcsolatokat biztosít. Ezt a nyilvánvaló használati előnyök mellett, a meglévő beépítés 'befejezetlensége' is indokolja. A régi és új aulák összekapcsolása, a könyvtár épületének e csuklópontba helyezése bővíti és gazdagítja az Oktatási épület jelenlegi térstruktúráját.

A tervezett épület és a kapcsolódó létesítmények – a szigorúan vett tervezési programon túlmutatva – rendszerezik és újraértelmezik az egyetem külső és belső térkapcsolatait. A meglévő épületek végfalai közé feszített lineáris belső térrendszer elválaszt és összeköt, ugyanakkor – most hiányzó – hierarchikus rendet teremt az egymástól különválasztott külső térrészek között. A jelenlegi és tervezett aulák vetületében kialakul a 'campus tér', mely egyben az egyetem fő tere. Az új épület és

a kollégiumi szárnyak közötti tér - bár az átláthatóság és átjárhatóság révén ehhez szervesen kapcsolódik – 'belső', intimebb kertté alakul.

A terv a jelenlegi terepviszonyok részleges megváltoztatására tesz javaslatot. Ennek indokoltsága többirányú;

- Az egyetem jelenlegi bejáratának és a parkolóterület szintjének különbsége az épületek megközelítését nehezéssé teszi, ugyanakkor a rendkívül nagyszámú gépkocsi elhelyezésének szükségszerűsége nem 'hagy' teret a bejárat(ok) méltó, gyalogos forgalmi felvezetésére.
- A tervezett közúti híd kialakítása, az útpályának az egyetemi bejárat szintje fölött való vezetése a meglévő térbeli helyzetet tovább rontja.

A bejárat szintre tervezett plató az egyetem előterét megemeli, a forgalmi elválasztást megoldja, és a kizárólag gyalogosok által használható felső szint az egyetemnek tágas külső előteret biztosít. A háromszög alaprajzú tér átfogója az útpályával párhuzamosan fut. A közel harminc méter széles, mélyebben fekvő terület – az elhelyezendő gépkocsiparkolók mellett – az intenzíven telepített fasorok révén 'védősávként' funkcionál. A plató alatti tér – a jelenlegi terepszint mintegy 60 cm-es süllyesztésével jelentős nagyságú fedett, ugyanakkor vizuálisan takart parkolóterület kialakítására ad lehetőséget. A plató felső szintje a fő közlekedési irányokra lépcsőn és rámpán keresztül közvetlenül kapcsolódik (1. ábra). Ez utóbbi a – vélhetően szükségszerű – tűzoltási felvonulási utat is biztosítja. A jelenlegi parkolóterület faállományának részleges megtartása, valamint a plató alatti gépkocsitároló természetes szellőztethetősége érdekében a lemez észak-déli irányban, két sávban, valamint az Oktatási épület lépcsőtornyai előtt átnyitott.

Az egyetemi területen belüli külső gyalogosforgalmi kapcsolatok az új épület elhelyezésével nem sérülnek. A jelenlegi igazgatási épület bejárat és a kollégiumi épületek előtti, 70 cm-rel mélyebben fekvő szintjére a főbejárat szintjéről minden irányban rámpás kapcsolat biztosított. A plató-tér Mosoni-Duna irányába történő közvetlen megnyitásának érdekében javasolt a K1 kollégiumi épület földszinti átnyitásának visszaállítása.

A terveken ábrázolt közlekedési és környezeti feltételek – a kiírás szerint is – a jövőbeli városfejlesztési elképzelésekkel szorosan összefüggenek. A tervezett plató megépítését azonban ettől függetlenül az egyetem hosszú távú, minőségi használatra vonatkozó, későbbi fejlesztéseket is figyelembe vevő érdekei megkövetelhetik. A független szerkezeti kialakítás ugyanakkor biztosítja az építés ütemezhetőségét (2, 3. ábra).

A tervezett beépítés egyfajta 'megastruktúraként' a későbbi bővíthetőség elvi kialakítását, az épület mintegy 8000 m²-es folytatását teszi lehetővé. Az így létrejövő tömeg teljes értékűen keretezi és zárja az épületegyüttest (5. ábra).

1.2 Építészeti kialakítás

A lineáris épülettést a tervezett, egymástól horizontálisan és vertikálisan is jól különválasztható funkcionális egységek láncolatára épül. Ez a már-már funkciómaszerű additív térszervezés biztosítja az egyes tércsoportok használati különválasztását és egyúttal a tiszta, és átlátható térszervezést. Az alsó szintek

közlekedési rendszere az elnyújtott, - funkciótól függően - változó magasságú központi térre sorolt.

Az épület függőleges közlekedőcsoportjait, azok helyét a funkcionális egységek határvonalai, valamint az Oktatási épület rendkívül hangsúlyos közlekedőtornyainak tömegritmusa határozza meg. A lépcső-lift egységek az új épületben is fontos vertikális elemek, így egyfajta kontinuitást sugallnak. A régi és új épület kapcsolódási pontján, az Oktatási épület (az utolsó szárny elmaradása miatt) meg nem épült lifttornyanak helyén tervezett közlekedőcsoport zárt, a meglévő épület felett 'lebegő' formájával a két tömeg kapcsolatában átvezetést ad. A beékelődő új épületelem miatt a jelenlegi földszinti büfé megszüntetésre, az egyszintes épületszerkezet elbontásra kerül.

A jelenlegi egyetemi kertet kettévágó épület a korábbiakban leírtak szerint nemcsak elválaszt, de a két térrész között a vizuális és forgalmi kapcsolatot is biztosítja. Ennek érdekében az Oktatási épület 'árnyékában' meghúzódnak, az elmaradt épületszárny helyén tervezett könyvtár tömegén kívül, a két meglévő épület közötti térrész csak az ellipszis alaprajzú előadóterem tömegével zárt. Ennek egyik aula felőli oldalán az épület a belső téren át átlátható és átjárható, míg a másik oldalon közvetlen, nyitott kapcsolat tervezett. A fedett tér alatt – az aulából is megközelíthető – kisméretű, meg nem határozott funkciójú kereskedelmi, vagy szolgáltató egység kialakítása tervezett.

A teljes épület alatti alagsor közvetlen gazdasági áthajtást és kapcsolatot biztosít az egyetemi területek között. A mértékadó talajvízszint magasságában kialakított szint – a meglévő Oktatási épülethez is kapcsolódó – zárt gépkocsi tárolást tesz lehetővé. Az ugyanitt elhelyezett összes gépház, az épületgépészeti rendszerek logikus és gazdaságos kialakíthatóságát biztosítja.

A földszinti és első emeleti közösségi terek – aula, előadótermek előtti zsebterület, aula-karzat – az új épület központi elhelyezkedését, a két meglévő épület összekapcsolásából adódó átmenő forgalmat, és nem utolsósorban a későbbi bővítést is figyelembe véve – a kiírásban szereplő programhoz képest – összességében mintegy 400 m²-rel nagyobbra tervezték.

A négy szinten elhelyezkedő könyvtár épület az aulák találkozási pontjából nyitott, ugyanakkor – az aulában lévő rendezvény esetére – önálló bejárattal is rendelkezik. A földszinten és két emeleti szinten lévő egyterű olvasóterem jó áttekinthetőséget biztosít – egyúttal kellő tematikus felosztást is kínál. Az alkalmazott vagyonvédelmi rendszer révén mód nyílik az olvasóterem közvetlen megközelítésére a felső két szinten is, mely különösen a doktori iskolával létrejövő kapcsolat szempontjából előnyös. A könyvtár teljes adminisztrációs és raktári háttere az alagsori szinten helyezkedik el. A szintek között önálló lépcső és lift terem összeköttetést. Ez utóbbi a mozgássérültek akadálymentes közlekedési kapcsolatait is biztosítja.

Az egymás mellé helyezett első emeleti sík padozatú előadóterem mobil válaszfal segítségével egybe nyithatóak, így nagyobb rendezvény esetére közel 300 fős befogadóképességű 'nagyterem' alakítható ki. A 150 fős előadóteremhez tervezett – összenyitás esetén közös használatú - második emeleti karzat szintén e flexibilitást szolgálja.

A meglévő megszüntével, új, a tervezett épület központi helyén elhelyezett büfé kialakítása javasolt. A büfé – tetőterasszal bővíthető - fogyasztótere az aula irányából optikailag takart.

A felső két szint irodaterületeinek kiosztása követi a kiírás követelményeit. Az egyes irodacsoportok elhelyezése – különös tekintettel a rektori hivatal helyiségeire – követi az épület tájolási viszonyainak hierarchikus rendjét.

A közösségi terek szintjeinek szabadabb formálása, az irodaszintek zárt formába visszalépcsőző kialakítása révén az épület belső funkcionális rendszere az épület tömegére kivetül. Az alaprajzok szerkesztési alaprendszere a meglévő épületek méretrendjére épül.